

عنوان مقاله:

تحلیل عوامل موثر بر مدیریت بهینه منابع آب کشاورزی منطقه مورد مطالعه: دهستان حسن آباد، شهرستان اسلام آباد غرب

محل انتشار:

مجله جغرافیا و پایداری محیط، دوره 14، شماره 2 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

سپه‌یلا باختر - گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشکده برنامه‌ریزی و علوم محیطی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

اشکان شفیعی - گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشکده برنامه‌ریزی و علوم محیطی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

آبیز عزمی - گروه جغرافیا، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

خلاصه مقاله:

کاهش منابع آبی و استفاده ناکارآمد از آن، تاثیر عمده ای بر اقتصاد روستایی و بخش کشاورزی داشته است؛ به همین دلیل توجه به مدیریت آب کشاورزی به مسئله ای محوری تبدیل شده است. از این رو، در پژوهش حاضر تلاش شده است به بررسی عوامل موثر بر مدیریت بهینه منابع آب کشاورزی در شهرستان اسلام آباد غرب در استان کرمانشاه پرداخته شود. این پژوهش از لحاظ هدف، کاربردی و بر اساس ماهیت، توصیفی - تحلیلی است. جامعه آماری را سرپرستان خانوار بهره بردار اراضی کشاورزی تشکیل می دهد. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران، ۳۳۷ نفر برآورد گردید. جهت تحلیل موضوع از مدل سازی معادلات ساختاری (Smart PLS) بهره گرفته شد. نتایج نشان می دهد که بیشترین بار عاملی برای معرف های افزایش میزان بهره وری محصولات کشاورزی (۰/۷۲۹)، استخر جمع آوری و ذخیره آب (۰/۷۴۳) و حفاظت از منابع آب (۰/۷۳۴) می باشد. همچنین میانگین ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۰۱ و پایایی ترکیبی ۰/۸۵۲ ارزیابی گردید. بیشترین مقدار T با ۵۳۰/۱۷ در مدل ساختاری بین متغیرها، مربوط به متغیر اقتصادی و فنی می باشد. مقادیر به دست آمده برای هفت عامل اصلی بیانگر این است که مدل ساختاری پژوهش از برازش مناسب و قابل قبولی برخوردار است و شاخص های مربوط به سازه های برون زای مدل را پیش بینی می کنند. نتایج بیانگر این است که مدیریت صحیح و افزایش بهره وری آب مستلزم به کارگیری مجموعه ای از عوامل اقتصادی، فنی، آموزشی و... با همکاری مردم، نهادها و اعمال اصلاحاتی در ساختار قوانین است؛ بنابراین جهت بهبود وضعیت روستاهای مورد مطالعه، لازم است بهره برداری صحیح و افزایش راندمان آبی از دو بعد کمی و کیفی عامل محدودکننده در افزایش تولید کشاورزی صورت گیرد. از این رو باتوجه به اینکه بخش کشاورزی که بزرگ ترین مصرف کننده منابع آبی است، در آینده باید با سایر بخش ها در زمینه مصرف آب رقابت کند و با تغییرات اقلیمی نیز سازگار باشد.

کلمات کلیدی:

عوامل اقتصادی و اجتماعی، عوامل حمایتی - تولیدی، عوامل آموزشی - ترویجی، عوامل بهره وری، عوامل فنی - تکنولوژیکی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2029959>

